

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteelen f 6,00: franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 6 OCTOBER.

Advertentie van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentie wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 October.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren een korte zitting gehouden. Daarbij is niets merkwaardigs voorgevallen, dan dat aan het slot der zitting de Kamer een besluit heeft genomen, omtrent hetgeen zij zal hebben te doen met de ontwerpen van wet, die uit de vorige zitting onafgehandeld zijn gebleven. De commissie heeft bij monde van den heer Metman verklaard, eenparig van gevoelen te zijn, dat men omtrent het constitutioneel-staatsrechtelijk vraagpunt geen besluit had te nemen, dewijl de regering deze ontwerpen reeds op nieuw had ingediend. Het was derhalve slechts de vraag, of de bedoelde wetsontwerpen zoo kunnen worden behandeld; dat de vrbegere werkzaamheden niet geheel doelloos kunnen worden beschouwd. Omtrent deze vraag waren de meeningen in de commissie verdeeld. De meerderheid der commissie heeft de volgende beslissing genomen, waarmede zich de meerderheid der Kamer vereenigd heeft:

1°. Dat de reeds ingekomen of verder aan te bieden wets-ontwerpen, die in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven, en thans op nieuw ter tafel worden gebracht, wederom zullen worden gezonden naar de afdeelingen, naarmate zij zullen inkomen.

2°. Dat de nota's der vroegere commissien van rapporteurs over die ontwerpen van wet zullen worden gedrukt en rondgedeeld, doch alleen aan de leden der Kamer.

Alleen de heer Groen van Prinsterer heeft zich verzet tegen de meening, dat de Kamer, als de zitting gesloten is, in de volgende zitting niet meer gesamiseerd blijft van de onafgehandelde wets-ontwerpen. Er is veel voor en tegen te zeggen. Maar het vraagstuk blijft twijfelachtig. Daarom hadden wij liever gezien, dat de Kamer de kwestie beslist had in den zin van den heer Groen, omdat daardit tijd en werkbekorting zouden zijn voortgevloeid. Evenwel van een anti-revolutionair standpunt gezien, is de beslissing der Kamer gunstiger voor het Koningschap.

De Kamer heeft gewild, dat de nota's der rapporteurs alleen voor de leden der Kamer zullen worden gedrukt. Is daarmee het beginsel van geheimhouding der nota's beslist? Wij gelooven 't niet. De Kamer heeft slechts daarom den druk bevolen, opdat de nieuwe arbeid van de leden in de sectien zou worden vergemakkelijkt. De kwestie van geheimhouding omtrent hetgeen in de sectien voorvalt, blijft dus in haar geheel.

Wie zien wil, hoe het fanatisme van sommigen onder de vromen in den lande tot het uiterste gedreven wordt, kan zulks in N°. 17 van het blad der Afgescheidenen, de Stem vinden.

Ds. van Senden had, in zijn werk: *het heilige land*, een weinig den draak gestoken met sommige predikanten van de Afgescheidenen, die van een of ander handwerk, zonder enige voorbereiding, waren overgegaan tot het predikersambt. Zulks werd door de Afgescheidenen in het geheel niet vriendelijk opgenomen. Ds. van Senden achtte zich verplicht te antwoorden in een brief aan den *Nederlander*, waarin hij onder anderen verhaalt, dat een hem bekend afgescheiden leeraar »schaapherder» geweest is. Daarover maakt zich de Stem hoos en verwijt den Hervormden, die niet afgescheiden zijn, dat onder hen niet zoo zeer schapen te hoeden zijn dan wel bokken te temmen. Men leest er:

»Had de herder in kwestie zich laten inzegenen bij het Hervormd genootschap, dan zoude zijn overgaan uit het weiden van vier naar dat van tweevetige dieren, meerder verandering van dagelijksche bezigheid hebben gevorderd, om de zeer eenvoudige reden, dat hij in dat geval, van het hoeden van schapen tot het temmen van bokken zich zoude hebben moeten wijden.»

Dan dit is nog maar een bagatel bij hetgeen aan het slot van het artikel in de Stem voorkomt, waar de schrijver den predikant van Senden geen klein verwijt doet. Want daar is van niet meer of minder sprake, dan dat Ds. van Senden door zijn schrijven den duivel heeft ingejaagd in den redacteur van de Stem, die de bokken der Hervormden had verlaten, om plaats te ne-

men onder de godzalige schapen der Afgescheidenen. Ziehier hoe de schrijver zijn stuk eindigt:

»Indien het doel is geweest dit ellendig pamphlet in stede van het waar de almacht de Babel te vermijden, onder mijne oogen te brengen, en de Afgescheidenen daarmee te tergen, dan is dit doel bereikt; maar dan blijve ook voor zijne rekening, dat hij thans den acerben boozen geest weder in mij heeft doen varen, die mij circa 30 jaren geleden, in mijn geboorteland Java zulke trekken heeft gespeeld. Ik heb toch zoo innig mijnen God gebeden van dien duivel verlost te mogen worden; doch Heeren wil geschiede! Het is welligt nuttig dat men den Redacteur van de Stem ook van deze zijne hoogst zwakke zijde leere kennen.»

Is het niet curieus? Curieus om den verbazenden hoogmoed, die schamtelos daar uit spreekt, en die God en den duivel te hulp roept om zich daarvan een voetstuk te maken, waarop men zich aan Nederland te kijk zet? Curieus ook, om het fanatisme, dat onder de Afgescheidenen en Orthodoxen wordt aangekweekt? Het wordt wel zelden tot zulk een uiterste opgevoerd; maar het is toch uit het onzinnige stuk van de Stem zichtbaar, welke gemoedsstemming in sommige rigtingen der vromen de heerschende is. In de godzaligheid, waarvan men daar te pas en te onpas den mond vol heeft, is voor velen niets anders dan een hoogmoedig spel der verbeelding, dat niet weinigen aan de grens des waanzins voert.

Wij hebben medelijden met zulk drijven, en bidden God, dat Hij de verstandenen verlichte en de barten vermurwe van die Hem zoeken in opregtheid.

Wat doen onze (Protestantsche) Zendingen?

Onderstaand niet onbelangrijk verhaal is ontleend aan een protestantsch dagblad uit Indië, *East Indian Telegraph and Courier* van 24 Juli:

»Men meldt ons uit Karrachie, dat de Roomsche Katholijken van Scinde snelle vorderingen maken in de bekeering der protestantsche soldaten tot hun geloof. De ijver, de geestkracht en de godsvrucht der katholieke priesters in ieder werelddeel maken een zonderling contrast met de onverschilligheid en de achteloosheid van een groot deel der protestantsche geestelijkheid. Wij zouden dit feit liever geheim houden, doch daar het in het oogvallend is, zoo zijn wij tegen wil en dank verplicht het aan de openbaarheid prijs te geven. De katholieke priester is de raadsman van den arme, de leidman van zijn geweten, de beslisser over zijne daden, de bewaarder zijner geheimen, de meester over zijne vrijpraak en zijn laatste toevlucht op den rand des grats. Zijne priesterlijke waardigheid, zijn geestelijk gewaad, zijne opvolging van de Apostelen en zijn leven van zelfverloochening, zetten hem eenen graad van heiligheid bij, die maakt dat de grootste misdadigers onder zijne oogen durven verschijnen.

»Welk een breed verschil met de vet bezoldigde ambtenaren der protestantsche geestelijkheid van onze gevestigde Kerk. Wij spreken hier in algemeene bewoordingen, zonder eenige eervolte uitzonderingen te willen vergeten. De meerderheid der protestantsche geestelijkheid der zendingen behooft tot die aristokratische klasse, welke slechts zeer weinig sympathie heeft voor het volk. Die klasse der protestantsche geestelijkheid wordt bezoldigd onafhankelijk van hare congregatiën, zij vervult haren pligt met eene aanmatiging en met ceremoniën, die de goedkeuring der menigten niet kunnen wegdragen; zij bezoekt in hunne hutten de arme lieden niet, die verzuchten onder den treurigen druk van hun lot, en die tot het toppunt van ellende geklommen, den dood zien naderen, zonder van den zoeten troost der godsdienst voorzien te zijn. Zij doet maar eenigzins haar pligt, van nêr het zaak is geld te ontfangen; de groote massa van het volk weet nauwelijks wat het gelooft en de geestelijkheid zelf weet niet wat zij leeren moet.

Bijaldien wij zijn afgedwaald van hetgeen wij in den beginne zeiden, en daarentegen een blaam hebben geworpen op onze geestelijkheid, zoo komt dit, omdat wij niet kunnen duldten dat de wolven onze kudden verscheuren, en omdat wij de aandacht der bevoegde auto-

riteiten hebben willen vestigen op misdrijven, die voor onze godsdienst zoo nadeelig zijn.»

De raad dezer hoofdstad is alna ten gevolge der jongste verkiezingen op 9 Sept. en 1 October, j.l., zamengesteld uit de volgende heeren: Mr. G. C. J. van Reenen, Jacob Spengler, F. van der Oudermolen, N. Trakranen, A. van Bosse, B. J. Momma, Jhr. Mr. Jeronimo de Bosch Kemper, Mr. H. J. Koenen, Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen Mulkerk, J. F. Broms, J. W. Kerkhoven, Mr. C. H. Boudewijn Boot, S. Cool, S. van Joseph Teixeira de Mattos, B. Kooij Jz., J. Brouwer Ancher, A. F. Insinger, Mr. J. Messchert van Vollenhoven, P. van Marselis Hartsinck, Jhr. Mr. J. van Iddekinge, Mr. C. D. Asser, Mr. H. C. Hooft Graafland, Mr. P. J. Bosch van Drakenstein, Jhr. A. J. van de Poll, Mr. J. J. Uiterwerf Sterling, S. Cats Russemaker, A. Huidekoper, Mr. J. W. van Romunde, Mr. J. J. Teding van Berkhout, I. Warnsinck, D. D. Büchler, J. B. Beuker, Mr. M. Wiardi Beckman, Jhr. Mr. J. Deutz van Assendelft, J. J. A. Santhagens, Mr. A. Backer, Jr., J. Boelen, J. Rz., L. A. Bienfait en Mr. G. Schimmelpenninck, Jz.

De namen met een * geteekend, zijn die van leden van den ouden Raad dezer stad.

Men schrijft ons uit Eindhoven, 3 October:

»Bij de onlangs plaats gehad hebbende verkiezingen zijn bij de eerste vrije stemming met volstrekte meerderheid gekozen de heeren: J. Smits van Oyen, Notaris W. Huysmans, J. van Lierop Tz., F. Boer, A. van Moll, Mr. P. van den Heuvel en A. van Steekelenburg. (Deze laatste vier hebben de benoeming niet aangenomen.)

»Bij de tweede stemming zijn met de meeste stemmen gekozen en hebben geaccepteerd, de heeren J. H. Smits Hz., L. P. Raajmakers, P. Heeknagels en P. W. van Mierlo.

»Heden bij eene nieuwe vrije stemming, ter vervanging van de vier gekozenen, welke niet hebben aangenomen, zijn 163 biljetten in de bus bevonden, waarvan zijn uitgebragt op de heeren H. van der Harten 97 en T. van Lierop Hz. 92. Deze zijn dus gekozen; moettende eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren E. M. Jonckbloet, die 76; G. van der Velden, die 75, J. H. Keunen, die 73 en M. van Bon, die 69 stemmen verkreeg, en uit welke vier heeren er dus nog twee zullen moeten gekozen worden.»

Men verneemt dat in de gisteren gehouden vergadering van de directie en heeren commissarissen der Nederlandsche Handelsmaatschappij, het navolgende drietal kandidaten is opgemaakt voor de vervulling der geveerde betrekking van secretaris der genoemde instelling, als: 1° kandidaat: Mr. G. de Clercq, referendaris bij het ministerie van finantien; 2° kandidaat: Mr. J. H. Molkenboer, onder-directeur van het administratiekantoor der heeren S. en D. Saportas, c. s.; 3° kandidaat: G. M. Rijvank, chef de bureau bij de Nederl. Handel Maatschappij.

Een Fransch dagblad meent te weten, dat het plan bestaat om aan Nederland de Fransche kolonie Guyana af te staan, waartegen Nederland aan Frankrijk afstand zou doen van het kleine eiland St. Eustatius, in de Antilles nabij Guadeloupe en Martinique gelegen.

De Arrondissements-regthank te Maastricht heeft beslist, dat de leden van een gemeente-bestuur niet als getuigen kunnen gewraakt worden, al betref de procedure ook de gemeente zelve en al waren zij bij de deliberatiën tegenwoordig geweest; op grond, dat zij niet kunnen geacht worden *singuli in re sua*.

De Staatscourant van heden bevat het koninklijk besluit van 24 September j.l. houdende toekening aan de Noordweegsche schepen, van den vrijdom en de gelijkstelling, bedoeld bij art. 1 en 6 der wet van 8 Augustus 1850.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis van het publiek gebracht, dat bij den beoogden afvoer van Weelden te Gravenhage, en ook elders, in de nabijheid van

de voornaamste steden des rijks, tegen den prijs van f 2, 10 het exemplaar, is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld: *Statistisch Jaarboekje voor het Koninkrijk der Nederlanden. Eerste Jaargang, uitgegeven door het Departement van Binnenlandsche Zaken*; alsmede tegen den prijs van een gulden (f 1) het werk getiteld: „*Ontwerpen van wet op het Geneeskundig Staats-Bestuur; de uitoefening der geregeldijks Geneeskunde; de uitoefening der Geneeskunst; de uitoefening der verpleegkunde; en den Handel in Geneesmiddelen en in Heelkundige werktuigen; met Memoriën van Toelichtingen en uitgevoerd rapport aan den Minister van Binnenlandsche Zaken door de Staats-Commissie benoemd bij Koninklijke besluiten van 25 Julij en 4 Augustus 1848, n°. 64 en 50.*”

GRAVENHAGE, 3 October. Naar men verneemt, zal aanstaanden Zondag, bij gelegenheid van het feest van den H. Franciscus, in de St. Antonius kerk aan den Boschkant, onder anderen worden gezongen een Mis van Haijda met orkest, terwijl alsdan voor het eerst zal worden gebruik gemaakt van het buitengewoon fraai geschilderd Altaar, in hetwelk geplaatst is eene Copij naar de beroemde afneming van het kruis door Rabens.

— Z. Emin. de Commandeur Egidio Datti, kamerheer van Z. H. den Paus Pius IX, heeft gedurende zijn kort verblijf in de residentie, alwaar hij gelogeerd was in het *Hotel Fuhri*, alle in de residentie bestaande R. C. Kerken bezocht, en heeft over de zoo in deze stad als te Amsterdam en Rotterdam gevestigde kerken, zijne bijzondere tevredenheid te kennen gegeven. Z. Emin. heeft zich uit deze residentie naar Rotterdam begeven ten einde van daar de reis naar den Kerkelijken Staat voort te zetten.

— H. M. de Koningin heeft gisteren een uitstapje naar Scheveningen gedaan, waaruit men met genoegen opmaakt dat het met H. D. gezondheids-toestand vooruit gaat.

— Een droevig bericht heeft heden morgen groote ontsietenis te Scheveningen te weeg gebracht. Een visschersvaartuig, toebehoorende aan den reeder J. Hoogeraad, is op de kust van Engeland geheel verongelukt. Het scheepsvolk bestond uit 8 mannen, waarvan 5 vaders van huisgezinnen. Het is onmogelijk te beschrijven den diepen rouw, waarin de ongelukkige vrouwen en weezen door dit onheil zijn gedompeld. Zij toch worden op het onverwachtst van hunne echtgenooten en vaders beroofd en worden bij den aanstaanden winter, die met rassche schreden nadert, met ellende bedreigd. Die beklagenswaardigen hebben dan ook geen anderen troost, dan het vertrouwen op de Voorzienigheid en op de algemeene weldadigheid, die in Nederland gelukkig niet achterwege blijft.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 3 October.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende in het vorige zittingjaar onafgedaan gebleven wetsontwerpen, als: het ontwerp van wet op het armbestuur, het ontwerp van wet op de jagt en visscherij en dat betrekkelijk het aandeel van Nederland in de Russische schuld. Verzendend aan de afdeelingen.

Voorts is ingekomen eene missive van den minister van finantien ten geleide van de Staatsrekening over 1847. In handen eener commissie van leden, zijnde de heeren: de Man, Mackay, Gevers, Poortman en Baud.

Gelijke missive ten geleide der rekening van het fonds uit de kooprijzen der domeinen over 1849. In handen eener commissie van de heeren: v. Nispen, v. Voorst, Slicher, Aemaet en de Limpens.

Eene missive van den minister van kolonien de verlangde inlichtingen behelzende omtrent het adres van P. Cleban. Drukken en in handen eener commissie van de heeren: Dirks, Dommer, v. Dam, Godefroi en Metman.

Eene missive van denzelfden minister, op nieuw inzendende het verslag over het beheer en den staat der kolonien en bezittingen van het rijk over 1849.

De heer Baud, lid der vorige commissie, in wier handen dergelijke mededeelingen waren gesteld; stelt voor, om, overeenkomstig den destijds door de commissie geuit wensch, twee commissien te benoemen, eene voor het verslag omtrent de O. I. en eene voor dat over de W. I. kolonien. Daartoe wordt besloten met eene meerderheid van 33 tegen 13 stemmen. Tot leden van de eerste commissie worden benoemd, de heeren: Groen, v. Zuylen, Dullert, van Goltstein en Lotsy. Tot die van de tweede, de heeren: de Fremery, Heemskerk, v. Hall, Hoffman en Blussé.

Vervolgens wordt op verzoek van den minister van kolonien en op voorstel van den voorzitter beslist, dat de Kamer op Vrijdag 17 dezer eene beslissing zal nemen omtrent het rapport van de commissie, in wier handen zijn gesteld geweest de koloniale mededeelingen door den minister in de vorige zitting gedaan.

Zijn ingekomen een aantal adressen, waarbij verzocht wordt om in aanmerking te worden genomen bij de verkiezing van drie kandidaten voor de opengevallene betrekking van lid van de Algemeene Rekenkamer.

Bij aenneming wordt, op voorstel des voorzitters met 41 tegen 2 stemmen, beslist dat de opmaking der lijst zal plaats hebben in de zitting van 17 October aanstaande.

De voorzitter geeft kennis dat door de afdeelingen tot rapporteurs over de volgende wetsontwerpen gekozen zijn:

1°. voor het ontwerp nopens dadingen omtrent kapitalen ten laste van groote wegen in het hertogdom Limburg, de heeren: Borret, Slicher, van Zullen, Meuwissen en de Lom de Berg;

2°. voor het ontwerp der overbrenging en aanwijzing van fondsen voor het herstel van het Munstwezen, de heeren: de Man, Huguenin, de Poorter, van Lijnden en Reinders;

3°. voor het ontwerp nopens dading over domeinle eigen-

dommen onder de gemeente Zaamslag, de heeren: Luyben, van Eck, Bachiene, Dommer en Westerhoff;

4°. Hoofdstuk I der staatsbegroting voor 1852, de heeren: van Hoëvell, Metman, Dullert, Schooneveld en Larks;

5°. Hoofdstuk II, de heer van Goltstein, en dezelfde vier overige heeren als voor Hoofdstuk I;

6°. Hoofdstuk III, dezelfde heeren als voor Hoofdstuk II.

De commissie, door de afdeelingen gekozen, op voorstel van den heer Dullert, tot het onderzoeken der vraag, wat er behoorde gedaan te worden ten opzichte der ontwerpen van wet, die bereids in de vorige zitting waren ingekomen en onderzocht, doch onafgedaan zijn gebleven, en welke ontwerpen in deze zitting op nieuw zijn of worden ter tafel gebracht, — heeft, bij monde van den heer Metman, haar verslag gedaan.

De meerderheid der commissie adviseert: 1°. dat de reeds ingekomen of verder aan te bieden ontwerpen van wet, die in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven en thans op nieuw ter tafel worden gebracht, wederom worden verzonden aan de afdeelingen, naarmate zij zijn of zullen inkomen, en 2°. dat de nota's der vroegere commissien van Rapporteurs over die ontwerpen van wet zullen worden gedrukt en rondgedeeld doch alleen aan de leden der Kamer.

De heer Groen vereenigt zich niet met het gevoelen der meerderheid van de commissie. Zijns erachtens blijft de kamer voortduren en voortleven, tot dat zij ontbonden wordt.

Na door den heer Metman beantwoord te zijn, wordt het eerste gedeelte aan het voorstel der commissie om de ontwerpen in de vorige zitting onafgedaan en op nieuw aangeboden of zullende aangeboden worden, te verzenden naar de afdeelingen van het tijdvak der aanbidding, aangenomen met 46 tegen 6 stemmen.

Tegen de heeren: Hoffman, Taets van Amerongen, Mackay, Westerhoff, Groen van Prinsterer en van Dam.

Over het tweede gedeelte van het voorstel, het doen drukken der nota's van de commissie van rapporteurs voor de leden, ontstond eenige discussie.

Ten slotte wordt met 34 tegen 14 stemmen beslist overeenkomstig het voorstel der Commissie, tot het doen drukken der verslagen van de Rapporteurs over de onafgehandelde wets voordragen welke op nieuw zijn of zullen worden ingediend. Tegen de heeren: Meuwissen, Hugenholtz, van der Linden, van Hoëvell, Gouverneur, Mackay, de Man, de Fremery, Storm van Gravesande, Heemskerk, Dullert, de Muraaz, Godefroi en Baud.

Daarna is de vergadering gescheiden tot Dingsdag, 7 Oct. De afdeelingen der Kamer zullen morgen het onderzoek voortzetten over de ontwerpen der staatsbegroting voor 1852, waarmede zij Dingsdag jl. een aanvang hebben gemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 2 Oct. De *Constitutionnel* bevat een nieuw artikel van Dr. Veron over den toestand der partijen. Het is hoofdzakelijk tegen den heer Thiers gericht en heeft eene groote sensatie gemaakt. Dr. Veron beweert dat de heer Thiers bij de aanstaande discussien over het voorstel van Creton, in eene uitgewerkte redevoering de kandidatuur van den Prins van Joinville gulweg zal voordragen.

— Heden hield de permanente commissie eene zitting die zeer kalm afliep, tot groote teleurstelling der Montagnards, die eene onstuimige vergadering en interpellatiën over de zaak der goudstaven hadden verwacht.

In deze zitting heeft de heer Henri Didier op de nadrukkelijkste wijs geprotesteerd tegen de aanspraak, van den minister Leon Faucher te Chalons-sur-Marne. De gen. Changarnier daartoe uitgelokt, zeide dat de aanspraak wel verloochend maar niet geregtvaardigd kon worden.

— De prefekt van politie stelt de gemoederen gerust aangaande de schrikkelijke geruchten door kwaadwilligen verspreid over de zaak der gouden staven. De verloting zal den 15 October plaats hebben; alle verdere misleiding is onmogelijk gemaakt. Eene eerste zending van emigranten is reeds te Havre op de *Ma'ouin* scheep gegaan, en andere gedeporteerden zullen volgen, zoo lang de fondsen strekken.

— Lord Londonderry heeft den President der Republiek een zeer onheuschen brief geschreven, betreffende de vrijstelling van Abd-el-Kader. De President heeft daarop zeer minzaam geantwoord, dat het voor alsnog niet in zijne magt stond de beletselen op te heffen, die aan de vrijlating des Emirs in den weg staan.

— Een korrespondent van het Engelsche blad *the Express*, meldt, dat de Fransche regering meer dan ooit voornemens is, om de leden der Wetgevende Vergadering, welke getal 46 bedraagt, die openlijk op de leening van Mazzini hebben ingeschreven, te vervolgen.

— Er zijn 118 nieuwe brigaden gendarmerie georganiseerd; de 42 overige zullen weldra geformeerd zijn, zoodat het korps met 1200 man zal zijn vermeerderd.

— De graaf de Nieuwerkerken heeft een standbeeld van Cartesius (Descartes) vervaardigd, bestemd voor diens geboortestad, Tours. Het is van wit marmer, stelt den wijsgeer staande voor, en heeft tot opschrift: *cogito, ergo sum* (ik denk, dus ik besta).

MADRID, 27 Sept. Er is sprake van een plan voor de bevestiging van Cuba, door den generaal Concha ontworpen. Het zou 48 millioen kosten. De generaal denkt dat men ligtelijk 21 millioen op het departement van oorlog zou bezuinigen. De generaal markies del Duero, de graven Mirasol en Balmazedo houden zich

met het onderzoek van het plan bezig en schijnen gunstig daarvoor gestemd.

ENGELAND.

LONDEN 2 Oct. Het is niet onaardig te zien hoe het Britsch ministerie, dat blijkbaar eene zoo krachtige bescherming verleent aan de opstandelingen in de rijken van het vaste land, den lof van Kossuth uitbazuint, en hoe het ministerieele blad de *Globe* de Turksche en de Engelsche regering dankt dat zij, de eene door hare goede trouw, de andere door haren edelmoedigen ijver voor »de zaak der vrijheid», aan zijne gevangenschap een eind gemaakt hebben. Het regeringsblad meent dat de bevrediging van Hongarije slechts tijdelijk kan zijn, zoolang de Oostenrijksche regering geene andere staatkunde ten aanzien van dat land aanneemt, en geeft zelfs de hoop te kennen, dat de vrijlating van Kossuth nieuwe hinderpalen tegen de voortzetting van het tegenwoordige regeringsstelsel in Hongarije zal doen oprijzen.

De Hongaren weten alzoo, uit het orgaan der Britsche regering zelf, dat zij bij een volgenden opstand, op Englands sympathie en ondersteuning kunnen rekenen.

In een brief aan den Lord-Mayor van Southampton verklaart Kossuth dan ook dat hij Engeland wenscht te bezoeken, »ten einde persoonlijk zijne erkentelijkheid te betuigen voor de bescherming welke de publieke opinie van het grootmoedige Engelsche volk in de schaal van zijn lot heeft geworpen»; dat hij voornemens is in Engeland eene wijkplaats voor zijne kinderen te vragen, en zelf de reis naar de Vereenigde Staten voort te zetten, ten einde het volk, de regering en het congres der Unie voor den hem verleenden bijstand te danken.

Kossuth's brief besluit met de verklaring, »dat de heilige zaak, welke het zijn roem is te vertegenwoordigen, alles van de toekomst mag hopen, dewijl zij vereerd wordt met de mgte geestdrift van den Engelschen volkstam, dien grooten en roemrijken behoeft van régt en vrijheid in de beide halfronden der aarde.»

Jammer dat die lofspraak een jammerlijke onzin wordt wanneer men bedenkt hoe dat zelfde »grootmoedige Engelsche volk» zijne eigene zoo getrouwe Katholieke onderdanen in het ongelijk stelt en van hunne godsdienstige en politieke regten berooft; wanneer men bedenkt dat die grootmoedige Engelsche regering de Katholieke bevolking van Ierland jaren lang stelselmatig uitgezogen heeft, zoodat haar geene andere keus overbleef dan de hongersnood of het ontvolgen van den diebaren vaderlijken grond.

— Reeds hebben 20 mayors van Engelsche steden aan de autoriteiten van Southampton schriftelijk verzocht deel te mogen nemen aan het banket, hetwelk ter eere van Kossuth, bij diens aankomst, zal worden gegeven.

— Eergisteren zijn de nieuwe sheriffs, de heeren Cothrell en Swift, die te gelijk met den lord-mayor benoemd zijn, om in het volgende jaar mede het beheer over de hoofdstad te voeren, officieel voorgesteld aan Sir George Banke, lid van het Parlement, die door de Koningin belast was, om hunne benoeming in naam der kroon te sanctionneren. De plegtigheid had plaats in het hof der kanselarij.

— De *Globe* verdedigt in een uitvoerig stuk de Britsche staatkunde in het geschied tusschen de Porte en den onderkoning van Egypte.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 3 Oct. Wij melden gisteren de ontbinding van den Landdag van Oldenburg; dit is reeds de vijfde maal binnen vier jaar, dat die ontbinding plaats heeft, doch de kiezers zouden gestadig dezelfde liberale meerderheid in de Kamer, en het schijnt nagenoeg zeker, dat zulks thans weer het geval zal zijn. De Landdag zou zich dan volstrekt verzetten tegen elke wijziging der constitutie, en ten gevolge daarvan verwacht men dat de groothertog eenvoudig de voormalige provinciale vergaderingen bij besluit zal herstellen.

— De *Hanoversche Zig.* wil weten, dat Pruisser eindelijk in de Bonds-zitting van 20 September zijn voorstel zou hebben ingediend, om de twee provincien Pruissen en Posen, die in 1848 in den Bond zijn ingelijfd, weder daar uit te doen treden. Intusschen zou daaromtrent nog geen besluit zijn genomen.

— Men schrijft uit Dantzig, dat de Katholieke inwohner van dat distrikt ontevreden zijn dat de regerings president aldaar, von Blumenthal, te gelijktijd de betrekking aanneemt van President der protestantsche Gustaaf Adolf-vereeniging.

— De nota, die door den Britschen gezant in Frankfurt den 18den Julij jl. namens zijne regering aan de president der bondsvergadering is toegezonden, betrekkelijk de quaestie der inlijving van geheel Oostenrijk in het Deutsche bondgenootschap, wordt thans door de Fransche bladen medegedeeld en is van den volgende inhoud:

»De ondergeteekende, buitengewoon gezant van H. M. de Koningin van Groot-Brittannië bij het Deutsche bondgenootschap, heeft de eer gehad de nota met de daartoe behoorende bijlagen te ontvangen, die de president der bondsvergadering, graaf von Thun, hem onder

FRANKFORT, 2 Oct. Met. 3 pc. 76; 4 pc. 60;
39½; Bank-Actien 1218; Darmst.-Löt. 1150;
28; Badensche Löt. fl. 50 25; id. fl. 25;
25½; Holl. 2½ pc. 58; Werk. Sch. 4 pc. 55; Sunda. 2½ pc. 55.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

3 OCT. 4 u. gebt.	4 OCT. 4 u. gebt.
NEDERL. Werkl. Sch. a 2 1/2 pCt. 38	38 1/2
Dito Dito 3 69 1/2	69 1/2
Dito Dito 4 90 1/2	90 1/2
Dito Obligation O. I. 4 89 1/2	89 1/2
Anortis. Syndic. 3 1/2	
Handel-Maatschappij 4 1/2	
Aand. Rijkspoorweg 4 1/2	
Aand. Holl. S. M. 4 1/2	
Obligatiën	
Belg. Obligation 1844	
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2	
Dito bij Rotseb en Volksv.	48 1/2 48
FRANKRIJ. Obligation 3	52 1/2 14 1/2 14 1/2
SPANJE bij Ardois 5	14 1/2 14 1/2 14 1/2
Dito Dito 510	14 1/2 14 1/2
Dito Onbep. Stukken.	14 1/2 14 1/2
Dito 3	39 35 1/2 35 1/2 35 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.	35 1/2 35 1/2
Coop. Ardois	8 1/2
Passive	
Fransche Uitgest.	5 1/2 34 1/2
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	33 1/2 33 1/2
Dito Dito	106 1/2 106 1/2
Rust. bij Hope 1798 en 1816 5	105 105
Dito, uit 1828 en 1829	93 93
Cert. bij d°. 1831 en 1833	99 1/2 89 1/2
Dito	88 1/2
Dito bij Hope	
Dito bij Stieglitz en Co.	
Dito bij id. 5de Serie	
Cert. te Hamburg	
Inschrijving in Assignat. 6	
Cert. van dito	66 1/2
POLEN, Aand. a fl. 500	
Dito met Lot. 300	149 1/2
AMERIKA, Bank-Actiën	
PRUSSEN, Aand met Lot. R. 50 /	
OOSTERRIJK, Metalliek 5 pCt. 74	
Dito 2 1/2	38 1/2 38 1/2 80
Dito Nieuwe 2 1/2	80 1/2 80 1/2
Dito Nieuwe 5	80 1/2 80 1/2
Ween Bank bij Goll en Co.	
Dito 4	62
Aand. met Loting R. 500	
Nieuwe dito 250	
NAPLES, Cert. Lam en Bouwer 5 pCt.	
BRASILIË te Londen 1824 5	90 1/2
Dito Leening 1843 5	
Dito 200	
PARIS 4 1/2	
MEXICO 5	26 1/2 26 1/2 26 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu 3	30 1/2
NEW-GRENADA 6 pCt. nu 1 1/2	
EGYPTEN 5	2 1/2
Gefallen	

Zoo binnenlandse als buitenlandse fondsen waren met weinig affaïre een weinig beter gestemd.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Paris 2/m. f. 56 1/2	Livorno 2/m. f. 38 1/2
Bordeaux 2/m. f. 55 1/2	Napels 2/m. f. 80 1/2
Madrid 3/m. f. 243 1/2	Petersburg 2/m. f. 1,82 1/2
Ladix 3/m. f. 244 1/2	Weenen 6/w. f. 29 1/2
Seville 3/m. f. 241 1/2	Augsburg 2/m. f. 35 1/2
Bilbao 3/m. f. 242 1/2	Frankfort 2/m. f. 99 1/2
Londen 3/m. f. 41 1/2	Hamburg 2/m. f. 35 1/2
Porto 3/m. f. 41 1/2	Londen 2/m. f. 11,87 1/2
Genua 2/m. f. 40 1/2	Rotterdam 2/m. f. 11,95 1/2

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM 4 Oct. De schepen Theta, Kapt. Poel, van Suriname en Plata, Henning, van Buenos Ayros, beiden herwaarts gedestineerd, zijn heden morgen in Texel binnengekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Oct. H. Feijen, Amasis, Porto Cabello.
HELVOET, 3 Oct. Kapt. H. Jonker, voor wijlen E. Bergman, Amboina, Batavia, i. van Brouwershaven, geslaapt door de stoomboot Brouwershaven. — Gisteren nog: H. van der Meiden, Java Packet, Tjilatjap.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Oct. H. K. van der Baan, Henriette, Venetien. — R. D. van Veer, Jonge Antje, Londen. — D. Kaspersma, Eendragt, id. — S. J. Zulk, Twee Zusters, id.
HELVOET, 3 Oct. A. Struik, Fenna Gearda, Koningsbergen.

GEFRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. van der Meijden, van Tjilatjap in Helvoet binnen, rapporteert gefraaid te hebben: Den 26 Aug. op 2° 30' W. L. — Eloy, Kapt. van der Meij, van Amsterdam n. Batavia. — Den 29 bij Lezard, Verwisseling, Kapt. den Breems, van Vlaardingen naar Bilbao.
Door de Helvoetsche loodschipper van Santen, van de boot No. 2, is in de Noordzee gefraaid, het schip Sirene, Kapt. — Stankens, van Newcastle naar Rio de Janeiro.
Den 30 Juli op 2° 14' N. Br., 23° 45' W. L. Admiraal de Ruyter, Kapt. Tisingh, van Amst. n. Batavia — Edouard Marie, Kapt. Eeltjes van Rotterdam n. dito.

RIVIERVAART.

AMSTERDAM, 4 October in lading naar:

Koulen J. Noll, Josephine.
J. Kreijtenberg, Cohn N°. 11.

Weesel J. van der Poll, Wilhelmina.
F. Beijer, Wilhelmina.
Straatsburg J. Rievitz, Frankfort N°. 17.
Mainz G. Reichert, Mainz N°. 4.
Luisburg H. J. Kamps, Vlijt en Hoop.
Lusseldorp, Neus en J. Hespe, Niederrein N°. 8.
Urdingen A. Baduën, Urania.
Manheim G. Urmetser, Frankfort N°. 3.
Frankfort A. Elbert, Frankfort N°. 19.
Coblentz K. F. v. d. Vries (Stoomsleepdienst.),
Brussel, Antwerpen de Hoop, Vertrekt 10 Oct.
en oml. plaatsen G. J. Koekoek, de Goede Verw. Vert. 10 Oct.
Venlo K. de Haan (P. J. Berger) de vr. Theodora.

AMSTERDAM, 4 October vertrokken naar:

Ludwig. & Heilbron A. Bohm, Ludwighaven N°. 3.

KEULEN, 3 Oct. aangekomen:

Kapt. Grenshauer van Amsterdam met 5372 centenaren.
" W. Linz " Rotterdam " 4497 "
" F. W. Jansen " " " 2790 "
Rijnhoogte ANHEM 3 Oct. 3 el 63 duim
KEULEN 3. " 15 vt. 0 "

ADVERTENTIE.

(1413) Ons jongste zoontje, FRANCISCUS GERARDUS MARIA, over wiens geboorte wij ons een jaar geleden mogten verheugen, werd ons heden op het onverwachtst door den dood ontrukkt.

GRAVE, M. P. VAN ROER.
30 September 1851. M. VAN ROER,
geb. HERMANS.

(1418) Heden overleed tot droefheid van mij, mijne kinderen en Behuudkinderen, mijne geliefde Echtgenoot HERMANUS KRAMER, in den ouderdom van bijna 62 jaren.

AMSTERDAM, Wed. F. KRAMER,
1 October 1851. geb. C. W. VAN COOTH

Eene fatsoenlijke Weduwe, omstreeks 40 jaren oud en van de R. C. godsdienst, wenschte gaarne als HUISHOUDSTER te worden geplaatst. Adres met franco brieven onder de letters M. P. bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam. (1417)

Men vraagt in eene BANKETBAKKERIJ, in een der bloeiendste steden van Z. Holland, een LEERLING van de R. C. godsdienst. Adres onder letter T. aan de Ewv. Moders, Boekhandelaars, Steiger over de Koornbeurs te Rotterdam. Brieven franco. (1419)

(1364) De bekende liefdadigheid onzer landgenooten, heeft aan de conferentie van den H. Willebrordus der Vereeniging van den H. VINCENTIUS VAN PAULO, te Maarssen, na bekomene vergunning van Z. M. den Koning, bij kabinetsrescript van 24 Augustus 1851, N°. 52, het voornemen doen opvatten, om ter betere tegemoetkoming in de dringende behoeften der talrijke door haar bezocht en ondersteund wordende huisgezinnen, eene LOTERIJ van Handwerken en andere voorwerpen daar te stellen.

De commissie voor de bedoelde Loterij, neemt de vrijheid de vrienden der armen hiervan kennis te geven, in het volst vertrouwen dat zij de openbare tentoonstelling, welke in de maand Februarij e. k. op nader aan te kondigen dag, zal plaats hebben, met een of ander geschonken voorwerp zullen opluisteren, waarvan de toezending tot 1 Februarij e. k. kan geschieden, ten huize van den ondergeteekende.

Namens de commissie voor deze Loterij,
A. J. VISLAAK,
Secretaris.

G. B. VAN GOOR te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:

De TWEEDE, VERMEERDERDE en VERBETERDE DRUK van

G I R A R D I N S

SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIEKWEZEN

Twee Deelen. Met 160 tusschen den Tekst geplaatste Houtsnec-Figuren. Prijs / 9,00.

De leemten van den Eersten Druk zijn in dezen Tweeden niet aanwezig, hij is verrijkt met al de Belangwekkende Daadzaken en Vernuftige Theorien, die den Rijkdom der Scheikunde en der Geologie in de jongere jaren hebben vermeerderd. Geen enkel der menigvuldige, hier behandelde Ontwerpen, dat niet belangrijk wijziging, verbetering en uitbreiding heeft ondergaan; maar inzonderheid zijn het de Werkzaamheden der Fabrieken, de Toetsing der Handelswaren en Droogerijen, en de Kennis der Verwstoffen, welke de gewichtige uitbreiding en Toevoegsels gekregen hebben. — De jongste Fransche uitgave, die door den Schrijver zelf met de nauwlettendste zorg werd bearbeid en ongeveer 20 Vellen druks meer bevat, dan die, naar welke de Eerste Druk bewerkt is, is daarbij ten grondslag gelegd en gevolgd. Even als deze, is onze Uitgave nu in Twee Deelen gesplitst, waarvan het eerste de onbewerkte Scheikunde, het tweede de Bewerkte Scheikunde bevat. Niet minder dan 180 net bewerkte Houtsnec-Figuren strekken thans tot opheldering den Tekst.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.

ZWARE WONDEN IN EEN BEEN, genezen door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

De Heer Hendrik Gray, boekdrukker te Londen woonachtig in de Temple-lane city N°. 6, verklaart, dat hij sedert geruimen tijd was lijdende aan twee diepe wonden in een zijner beenen, en dat alle middelen welke hij aanwendde geheel zonder vrucht bleven. Toen raade hem een zijner vrienden aan, eenige dosis van Holloway's pillen en zalf te gebruiken, waarop hij reeds in zes uren tijds aanmerkelijke verlichting gevoelde, en in omtrent acht dagen zijne wonden geheel genezen zag.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Donsjes Pillen a f0.90, f2.10, f3.30, f7.75, f15.50, f23.50.
Pojes Zalf a f0.90, f2.10, f3.30, f8.15, f15.90, f23.90.

Zijn op franco aanvragen a contant te bekomen bij W. C. VAN DORT te 's Hage, bij A. P. MILIUS te Utrecht en bij J. STRAATHAN, hoofd-depothouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Etablissement. (1041)

(1415) De ondergeteekende berigt zijne Landgenooten dat hij voorzien is van **BESTE GOUDSCHE PIJPEN** in alle soorten, als:

Beste PORSELEINE MAATPIJPEN f 1.80 per Gros 144.
" FIJNE dito " 1.25
De 2de Soort dito " 1.15
De Beste Halvelangen PIJPEN " 1.10 2 Gros.
De Beste Grootkoppen dito " 1.40 1 Gros.

Heeren Begunstigers

gelieve bij opgaaf te bepalen van Grootte of Kleine Koppen te willen hebben.

H. VAN RIJST Jzoon.
Pijpen-Fabriekant.

Gouda, 1851.

Leesinrigting voor Katholijken.

Van bovengenoemde Inrigting zijn Prospecten gratis verkrijgbaar bij den R. K. Boekhandelaar en Bibliotheekhouder J. BEERENDONK, Heistee, in de Pier Evangelisten, te Amsterdam. (1416)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

HET DERDE DEEL VAN DE

Algemeene Geschiedenis voor de Katholieke Jeugd, door J. ANNEGARN, vertaald door een R. K. Pastoor.

De Eerw. vertaler heeft dit werk, dat met het jaar 1845 eindigde, tot in 1851 voortgezet, wat zeker de waarde van hetzelfde voor de koopers verhoogt.

Zoo spoedig mogelijk zal nu ook het 1e Deel, handelende over de Oude Geschiedenis, het licht zien.

Door den Uitgever dezes zijn aan zijne Inteekenaren verzonden:

Het 4e en laatste deel van HUNOLDT SERMONEN. Prijs der 4 deelen compleet. f 5.00
het 2e deel van de NAVOLGING VAN JESUS CHRISTUS OVERWOGEN, door Bussers. Dit werk wordt in 4 deelen compleet. Prijs. / 2 50